

Обратите пажњу на болести у повртњаку

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 06.07.2020 Брой: 7/2020

Bolesti

Plamenjača paradajza

Uzročnik – *Phytophthora infestans*

Simptomi

Napada sve nadzemne delove biljke paradajza.

Prvi simptomi se uočavaju na najstarijim listovima – vodenaste pege nepravilnog oblika, prekrivene sa donje strane retkom belkastom plesni.

Kasnije se pege šire, uvenu i potamne.

Pege na peteljkaма i stapkama plodova su suve, tamno braon, dok su na stabiljkama velike, vodenaste i potpuno ih obavijaju.

Pege na plodovima su braon, hrapave, sa zračnom strukturom i brzo se šire. Pri vlažnom vremenu prekrivene su retkom belkastom plesni.

Životni ciklus

Uzročnik se održava u zemljištu na biljnim ostacima i plodovima.

Povoljni uslovi za infekciju su prisustvo „kritičnih perioda“.

Padavine tokom dva uzastopna dana sa ukupnom količinom od najmanje 10 l/ha.

Minimalna temperatura u opsegu od 10-12⁰C, maksimalna – 18-25⁰C.

Relativna vlažnost vazduha iznad 80%.

Zadržavanje kapljica vode na biljkama.

Suzbijanje

- Održavanje rasada bez plamenjače;
- Nakon presađivanja, u prisustvu povoljnih uslova (kritični periodi), sprovode se preventivni tretmani kontaktnim SZS;
- Po otkrivanju prvih simptoma plamenjače, koriste se SZS sa lokalno-sistemskim i sistemskim delovanjem
- Odobreni SZS: Azaka 80 ml/ha; Acrobat Plus WG 200 g/ha; Golbex WG 250 g/ha; Kilate WG 250 g/ha; Keefol WG 250 g/ha; Valbon 180-200 g/ha; Vinker WG 200 g/ha; Dithane DG 200 g/ha; Dithane M-45 200 g/ha; Zoxis 250 SC 70-80 ml/ha; Captan 80 WG 150-190 g/ha; Karyal Star 60 ml/ha; Corsate 60 WG 20-30 g/ha; Manfil 75 WG 210 g/ha; Pencozeb 80 WP 200 g/ha; Revus 250 SC 50 ml/ha; Ridomil Gold MZ 68

WG 0.25%; Sancozeb 80 WP 200 g/ha; Simbal Flow 50 ml/ha; Sinstar 70-80 ml/ha; Taegro 18.5-37 g/ha; Tazer 250 SC 80-100 ml/ha.

Rana pegavost lista paradajza i paprike

Uzročnik – Alternaria solani

Simptomi

Na listovima se pojavljuju male vodenaste pege, prečnika do 5-7 mm. Kasnije se suše, potamne do crne sa koncentričnom strukturom, spajaju i list uvenu. Kod paprike pege su svetlije boje.

Pege na stabiljci, peteljka i stapkama cveta su slične, sa karakterističnom koncentričnom strukturom. Napad na stapkama cveta može izazvati opadanje cvetova.

Na plodovima počinju od drške i takođe imaju koncentričnu strukturu.

Pri visokoj relativnoj vlažnosti vazduha zahvaćena mesta su prekrivena crnom plesni od sporulacije gljive.

Životni ciklus

Uzročnik se održava kao micelijum sa biljnim ostacima u zemljištu.

Razvoj uzročnika je pogodovan pri temperaturama od 26-28⁰C i prisustvu obilne rose ili čestih pljuskova.

Suzbijanje

- Održavanje rasada bez bolesti;
- Preventivni tretmani kontaktnim SZS se sprovode u prisustvu povoljnih uslova za razvoj;
- Po pojavi prvih pega, tretirati SZS sa lokalno-sistemskim i sistemskim delovanjem;
- Odobreni SZS: Azaka 80 ml/ha; Acrobat Plus WG 200 g/ha; Dagonis 100 ml/ha; Dithane DG 200 g/ha; Dithane M-45 200 g/ha; Difcor 250 SC 50 ml/ha; Zoxis 250 SC 70-80 ml/ha; Captan 80 WG 150-190 g/ha; Karyal Star 60 ml/ha; Cuproset Gold New 300 g/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Pencozeb 80 WP 200 g/ha; Pencozeb 75 WG 210 g/ha; Reflect 125 EC 100 ml/ha; Ridomil Gold MZ 68 WG 0.25%; Sancozeb 80 WP 200 g/ha; Sinstar 70-80 ml/ha; Taegro 18.5-37 g/ha; Tazer 250 SC 80-100 ml/ha; Cidely Top 100 ml/ha.

Bakteriozna pegavost lista paradajza i paprike

Uzročnik – Pseudomonas syringae pv. tomato, Xanthomonas vesicatoria, X. euvesicatoria, X. gardneri

Simptomi

Na listovima, stabiljkama, peteljkama i stapkama cveta paradajza pojavljuju se male crne pege sa hlorotičnim oreolom oko njih. U slučaju jakog napada list uvenu i odumre;

Na plodovima su pege u početku vodenaste, kasnije postaju crne, blago izdignute, podsećaju na male kraste;

Kod paprike su pege na listovima okrugle, vodenaste i brzo nekrotiziraju. Kasnije požute i otpadnu;

Pege na plodovima su braon, blago izdignute, slične bradavicama, a na stabiljkama se mogu razviti duge uske lezije.

Životni ciklus

Bakterije se održavaju u semenjači, u biljnim ostacima i u zemljištu;

Optimalna temperatura za razvoj je 25-27⁰C.

Suzbijanje

- Setva dezinficiranog semena;
- Sadnja zdravog rasadnika;
- Tretman SZS po pojavi;
- Odobreni SZS: Serenade ASO SC 400-800 ml/ha; Taegro 18.5-37 g/ha.

Plamenjača (kubanska) krastavca, dinje, lubenice

Uzročnik – Pseudoperonospora cubensis

Simptomi

Na listovima se pojavljuju male vodenaste, žućkaste pege nepravilnog oblika, ograničene nervaturom;

Pri vlažnom vremenu na njihovoj donjoj strani pojavljuju se male mutne kapljice bakterijskog eksudata;

Kasnije centar pega uvenu i ispada. Na listovima ostaju ugaone, perforirane pege;

Na plodovima se formiraju male vodenaste pege nepravilnog oblika, prekrivene mutnim bakterijskim eksudatom.

Tokom zrenja, bakterija prodire duboko u tkiva i dolazi do semena, inficirajući ga.

Životni ciklus